

KODEKS

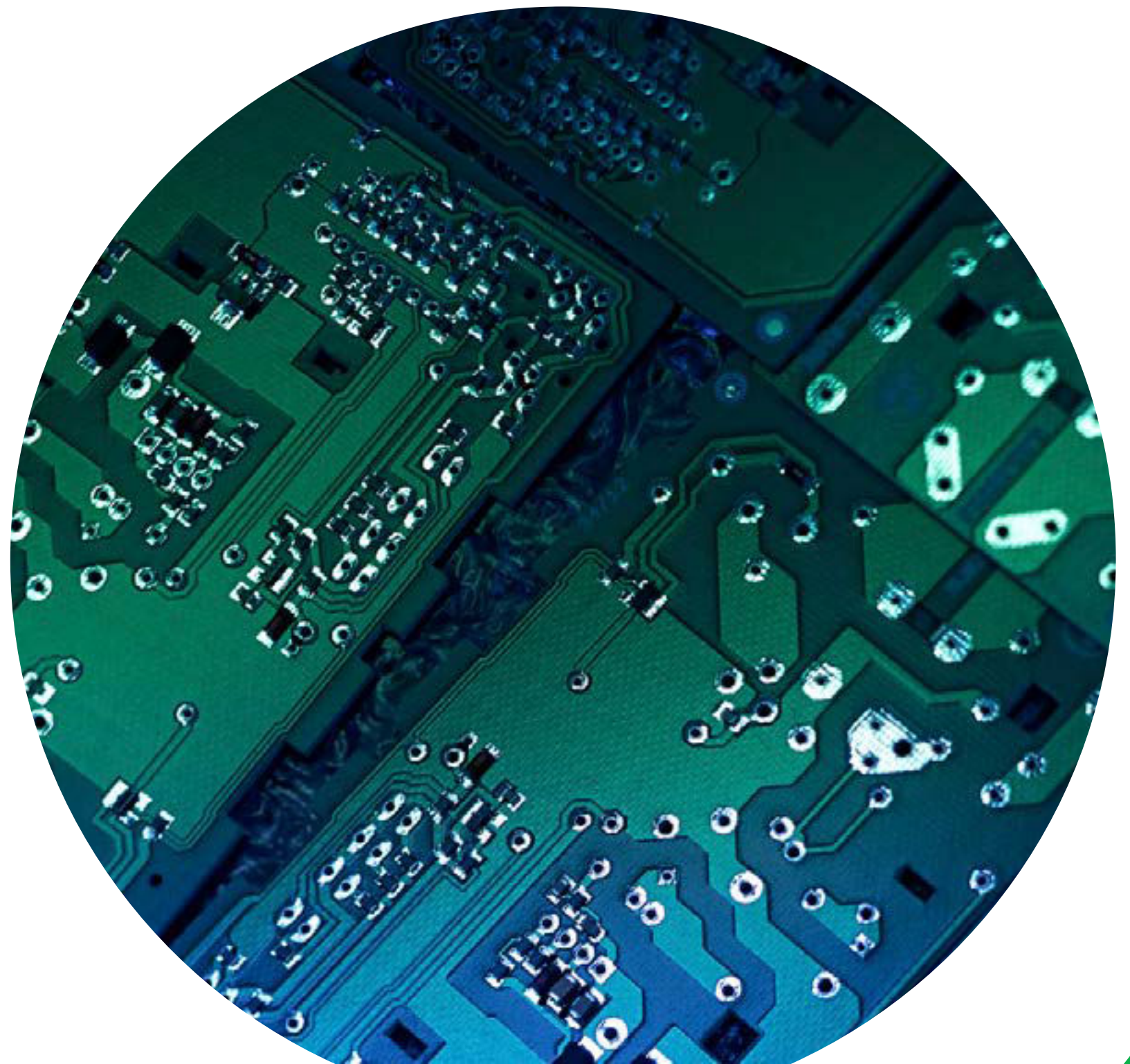
ETIKE DOBAVITELJEV

inovativno • zanesljivo • globalno

ELRAD

Electronics d.o.o. Slovenija

PREDGOVOR

Podjetje ELRAD že od ustanovitve leta 1996 neprestano stremi k uveljavljanju najvišjih etičnih ter poslovnih standardov. Kupci, dobavitelji ter poslovni partnerji nam zaupajo na podlagi dolgoletnega zanesljivega partnerstva in zato pričakujemo, da se naši izdelki in storitve proizvajajo v dobavni verigi, ki je v skladu z mednarodnimi standardi. Želimo namreč, da naše ravnanje in ravnanje naših dobaviteljev ter poslovnih partnerjev poteka etično pravilno, ekološko trajnostno in socialno odgovorno.

Naša pričakovanja od dobaviteljev in ponudnikov storitev (Elradovih partnerjev) ter njihovih zaposlenih smo povzeli v Elradovem "Kodeksu etike dobaviteljev".

Ta kodeks etike temelji na načelih "Globalnega dogovora ZN" (UN Global Compact); standardih, določenih v konvencijah Mednarodne organizacije dela (ILO - International Labor Organization) in Kodeksu etike elektronske industrije (EICC - Code of Conduct of the Electronics).

Od naših partnerjev pričakujemo, da bodo tako oni kot tudi njihovi dobavitelji in ponudniki storitev spoštovali in upoštevali načela tega Kodeksa etike dobaviteljev. V primeru, da drugi predpisi ali zakoni nalagajo podrobnejše določbe, imajo le-te prednost pred tem kodeksom etike.

ELRAD bo Kodeks etike dobaviteljev uporabljal kot del svojih postopkov izbire in ocenjevanja dobaviteljev. Hkrati si pridružujemo pravico, da potencialno prekinemo svoj poslovni odnos s partnerji, če ne spoštujejo spodaj opredeljenih načel.

KAZALO VSEBIN

1. DELOVNI STANDARDI	5	4. POSLOVNO RAVNANJE	12
1.1 PREPOVED PRISILNEGA DELA	6	4.1 SPOŠTOVANJE ZAKONODAJE	13
1.2 PREPOVED DELA OTROK	6	4.2 INTEGRITETA IN PREPREČEVANJE KORUPCIJE	13
1.3 DELOVNI ČAS	6	4.3 POŠTENA KONKURENCA (PREPREČEVANJE MONOPOLA)	13
1.4 MINIMALNA PLAČA IN USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH	6	4.4 NAVZKRIŽJE INTERESOV	13
1.5 MOBING	6	4.5 VARSTVO PODATKOV	13
1.6 PREPOVED DISKRIMINACIJE	7	4.6 CARINA (UVOZ/IZVOZ)	13
1.7 SVOBODA ZDRUŽEVANJA	7	4.7 RAZKRIVANJE POSLOVNIH INFORMACIJ	13
2. ZDRAVJE IN VARNOST	8	4.8 INTELEKTUALNA LASTNINA	14
2.1 ZDRAVO IN VARNO DELOVNO OKOLJE	9	4.9 ODGOVORNO NABAVLJANJE SUROVIN	14
2.2 VARNO DELO S STROJI	9	5. SKLADNOST S	
2.3 PRIPRAVLJENOST NA IZREDNE RAZMERE	9	KODEKSOM ETIKE	15
3. OKOLJE	10	5.1 AUDIT ZA PREVERJANJE SKLADNOSTI	15
3.1 VARSTVO OKOLJA	11	5.2 KOREKTIVNI UKREPI	15
3.2 NEVARNE SNOVI	11	5.3 POSLEDICE KRŠITEV	15
3.3 RAVNANJE Z ODPADKI IN ODLAGANJE	11		
3.4 TRANSPARENTNOST IN POROČANJE	11		

REFERENCE

Spodaj naštetih standardi so osnova tega kodeksa etike dobaviteljev in so lahko uporabljeni kot vir dodatnih informacij.

- Globalni dogovor združenih narodov (United Nations Global Compact)
- Delovne norme mednarodne organizacije dela (ILO International Labour Standards)
- Kodeks etike električne in elektronske industrije (EICC Code of Conduct)
- ISO 45001
- ISO 14001
- Eco Management and Audit System (EMAS)

1. DELOVNI STANDARDI

Dobavitelj se strinja, da bo varoval človekove pravice svojih zaposlenih ter jih obravnaval dostojanstveno in spoštljivo. To se nanaša na vse zaposlene, vključno z delavci s krajšim delovnim časom in migranti, študenti pripravniki, začasnimi delavci, zaposlenimi za polni delovni čas in vsemi drugimi oblikami zaposlitve.

1.1 PREPOVED PRISILNEGA DELA

Prisilno delo je strogo prepovedano. Vse delo mora biti prostovoljno, zaposleni pa morajo imeti možnost, da kadar koli prekinejo svoje delo ali delovno razmerje.

1.2 PREPOVED DELA OTROK

Delo otrok je prepovedano. Mlajši od 15 let (odvisno od državne zakonodaje, mlajši od 14 let), šoloobvezni otroci ali tisti, ki še niso dosegli minimalne starosti za zaposlitev v določeni državi, se ne smejo zaposliti. Zaposleni, mlajši od 18 let, ne smejo opravljati dela, ki bi lahko ogrozilo njihovo zdravje ali varnost. V primeru, da se temu ni mogoče izogniti, se uvedejo posebni ukrepi za zaščito teh mladih oseb.

1.3 DELOVNI ČAS

Tedenski delovni urnik ne sme presegati največjega števila ur, ki so določene z zakonom. Urnik dela, vključno z nadurami, mora biti v skladu z veljavno zakonodajo in industrijskimi standardi.

1.4 MINIMALNA PLAČA IN USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH

Skladno z zakonodajo države, v kateri podjetje posluje, je zaposlenim potrebno zagotoviti vsaj minimalno zjamčeno plačo. Zagotavljati je potrebno primerno plačilo tako zaposlenim za nedoločen čas, zaposlenim za določen čas, krajši delovni čas ali zaposlenim s pogodbami za delo na domu, kakor tudi vsem podizvajalcem.

Plača mora zaposlenim omogočati zadovoljitev tako lastnih kot tudi družinskih osnovnih potreb. Zaposlenemu mora biti omogočeno samostojno razpolaganje s prihodkom. Delo preko polnega delovnega časa se mora izvajati skladno z določili veljavne zakonodaje. Plače se morajo nakazovati redno in v zakonitih plačilnih rokih in sredstvih. Odbitki na plačilnih listah morajo biti transparentno prikazani in ne smejo nikoli služiti kot sredstvo za disciplinski ukrep. Dobavitelji se zavezujejo tudi za poklicno usposabljanje in razvoj svojih zaposlenih.

1.5 MOBING

Nedopustno je vsakršno šikaniranje zaposlenih in izvajanje mobinga nad njimi. To vključuje zlorabo, spolno zlorabo, fizično kaznovanje ter fizično ali duševno zlorabo. Kot nesprejemljive se štejejo tudi verbalne grožnje takšnega ravnanja.

1.6 PREPOVED DISKRIMINACIJE

Dobavitelj se strinja, da ne bo dopuščal nobenega nadlegovanja ali diskriminacije znotraj svoje organizacije. Izbirne in zaposlitvene prakse, kot so napredovanje in plačilo ali možnosti usposabljanja, ne smejo biti diskriminatorne na podlagi rase, barve kože, starosti, spola, spolne usmerjenosti, etničnega porekla, invalidnosti, nosečnosti, verskega ali političnega prepričanja, članstva v sindikatu ali družinskega statusa.

1.7 SVOBODA ZDRUŽEVANJA

V skladu z nacionalno zakonodajo dobavitelji spoštujejo pravico vseh delavcev, da ustanovijo sindikate ali se pridružijo le-tem po lastni izbiri; da se kolektivno pogajajo in sodelujejo pri mirnem zbiranju ter spoštujejo pravico delavcev, da se vzdržijo takšnih dejavnosti.

Delavci in/ali njihovi predstavniki morajo imeti možnost odkrito komunicirati in deliti ideje ter skrb z vodstvom glede delovnih pogojev in vodstvenih praks brez strahu pred diskriminacijo, maščevanjem, ustrahovanjem ali nadlegovanjem.

2. ZDRAVJE IN VARNOST

Dobavitelj se zaveda, da varno in zdravo delovno okolje prispeva k izboljšanju kakovosti blaga in storitev ter k motivaciji zaposlenih.

Smernice temeljijo na standardu za varnost in zdravje pri delu – ISO 45001, kjer se nahajajo tudi dodatne informacije in bolj podrobne razlage.

2.1 ZDRAVO IN VARNO DELOVNO OKOLJE

Dobavitelj zagotavlja, da ima vzpostavljene organizacijske sisteme, procese in/ali ukrepe za skladnost z nacionalno zakonodajo o zdravju in varnosti. S temi identificira, oceni in sprejme ukrepe za odpravo morebitnih varnostnih tveganj, kot so izpostavljenost določenim virom energije (električni in drugi viri) in nevarnim kemikalijam, požaru, vozilom, nevarnostim padcev itd.

Zaposleni morajo biti obveščeni o morebitnih varnostnih tveganjih in poučeni o pravilnem, varnem vedenju in ustreznih varnostnih ukrepih, ki jih je treba izvajati, kar se zagotavlja s stalnim usposabljanjem na področju zdravja in varnosti pri delu. V primeru, da varnostni ukrepi ne omogočajo ustreznega obvladovanja nevarnosti, je treba zaposlenim zagotoviti ustrezno osebno zaščitno opremo.

2.2 VARNO DELO S STROJI

Stroji in delovne naprave se ocenijo glede na tveganje s področja varnosti. Tam, kjer stroji in naprave predstavljajo nevarnost poškodb delavcev, je potrebno zagotoviti in ustrezno vzdrževati fizična varovala, blokade in pregrade.

2.3 PRIPRAVLJENOST NA IZREDNE RAZMERE

Morebitne izredne razmere in dogodke je potrebno identificirati in oceniti ter zmanjšati njihov vpliv z izvajanjem ukrepov za izredne razmere in postopke odzivanja. Ti vključujejo poročanje v sili, obveščanje zaposlenih o postopkih evakuacije, usposabljanje delavcev ter vaje.

Vaje za izredne razmere je treba izvajati vsaj enkrat letno oziroma v skladu z nacionalnimi zakoni. Načrti za izredne razmere morajo vključevati tudi ustrezno opremo za odkrivanje in gašenje požara, ustrezne in neovirane izhodne poti, kontaktne podatke za reševalce in načrte za obnovo.

3. OKOLJE

Dobavitelj se zaveda, da je okoljska odgovornost sestavni del proizvodnje izdelkov. Proizvodni procesi morajo biti zasnovani tako, da preprečujejo negativne vplive na okolje in ohranjajo naravne vire.

ELRAD je zavezan k trajnostnemu in odgovornemu poslovanju ter skrbi za varnost okolja. V tej luči pričakujemo, da vsi naši dobavitelji sledijo visokim standardom varnosti okolja in izpolnjujejo smernice v zvezi z nevarnimi snovmi, ravnanjem z odpadki in odlaganjem le-teh.

Pri pripravi tega kodeksa etike smo upoštevali priporočila iz standardov ISO 14001 ter EMAS (Eco Management and Audit System), ki lahko služita kot koristen vir dodatnih informacij.

3.1 VARSTVO OKOLJA

Dobavitelj potrjuje, da ima vpeljane sisteme, procese in/ali ukrepe ter je pridobil potrebna dovoljenja za skladnost z zakonskimi okoljskimi predpisi. Zaposleni se poučujejo o zmanjševanju okoljskih tveganj.

3.2 NEVARNE SNOVI

Nevarne snovi se določijo in uvrstijo v skladu z lokalnimi in mednarodnimi predpisi ter standardi, kot so REACH, RoHS in druge relevantne smernice.

Kemikalije in drugi materiali, ki predstavljajo nevarnost za okolje, če so izpuščeni, se identificirajo ter se zagotovi, da se z njimi varno rokuje in je poskrbljeno za ustrezen transport, skladiščenje, uporabo ter recikliranje ali odstranjevanje.

Dobavitelj se zavezuje, da ne bo uporabljal, proizvajal ali vključeval nevarnih snovi v izdelke, ki jih dobavlja naši organizaciji in ki niso v skladu z našimi zahtevami.

3.3 RAVNANJE Z ODPADKI IN ODLAGANJE

Dobavitelj se zaveže, da bo odlaganje odpadkov izvajal v skladu z zakonodajo, lokalnimi smernicami ter najboljšimi praksami.

Dosledno bo upošteval hierarhijo ravnanja z odpadki, ki vključuje preprečevanje nastanka odpadkov, ponovno uporabo, recikliranje ter, kjer je to nujno potrebno, končno odstranjevanje.

Odpadki, ki nastanejo kot posledica proizvodnje ali oskrbe naših izdelkov, se bodo ustrezno razvrščali, zbirali, shranjevali in odstranjevali v skladu z veljavnimi predpisi ter na okolju prijazen način.

Prepovedano je odlaganje nevarnih odpadkov na nedovoljenih lokacijah, vključno z odlaganjem v vodo, zemljo ali na drugih občutljivih okoljskih območjih.

3.4 TRANSPARENTNOST IN POROČANJE

Dobavitelj se zaveže, da bo naši organizaciji zagotavljal redne informacije o uporabi snovi, ravnanju z odpadki ter ukrepah za varovanje okolja. V primeru nesreč ali incidentov, povezanih z nevarnimi snovmi ali ravnanjem z odpadki, bo takoj obvestil našo organizacijo in pristojne oblasti.

4. POSLOVNO RAVNANJE

Od dobaviteljev in njihovih predstavnikov pričakujemo, da spoštujejo visoke etične standarde, izpolnjujejo svojo družbeno odgovornost in so s tem uspešnejši na trgu. Uporabljajo se naslednja načela:

4.1 SPOŠTOVANJE ZAKONODAJE

Dobavitelj se strinja, da bo v okviru svojega poslovanja vedno ravnal v skladu z vsemi veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

4.2 INTEGRITETA IN PREPREČEVANJE KORUPCIJE

Poslovno sodelovanje poteka pod visokimi standardi integritete. Dobavitelj ne tolerira podkupovanja, korupcije, izsiljevanja, goljufije in poneverbe ter vse takšne prakse prepoveduje v kakršni koli obliki. Vsi poslovni procesi morajo biti transparentni, ustrezno odražani v poslovnih evidencah ter v skladu s protikorupcijskimi zakoni.

4.3 POŠTENA KONKURENCA (PREPREČEVANJE MONOPOLA)

Dobavitelj spoštuje pošteno konkurenco in poslovno dejavnost opravlja v skladu z veljavno protimonopolno zakonodajo in določbami.

4.4 NAVZKRIŽJE INTERESOV

Poslovne odločitve se sprejemajo le na podlagi objektivnih dejstev in na njih ne smejo vplivati osebni interesi.

4.5 VARSTVO PODATKOV

Poslovne skrivnosti in osebni podatki se uporabljajo le v obsegu, v katerem so potrebni in dovoljeni ter je poskrbljeno za njihovo ustrezno varovanje.

4.6 CARINA (UVOZ/IZVOZ)

Dobavitelj upošteva veljavno zakonodajo in predpise v zvezi z nadzorom izvoza in uvoza ter carinjenjem blaga.

4.7 RAZKRIVANJE POSLOVNIH INFORMACIJ

Informacije o dejavnosti, strukturi, finančnem stanju in uspešnosti družbe se razkrivajo v skladu z veljavnimi določili in običajnimi poslovnimi praksami v sektorju. Ponarejanje evidenc in prirejanje podatkov v dobavni verigi nista sprejemljiva.

4.8 INTELEKTUALNA LASTNINA

Spoštujejo se pravice intelektualne lastnine; prenos tehnologije in znanja mora biti izveden na način, ki varuje pravice intelektualne lastnine.

4.9 ODGOVORNO NABAVLJANJE SUROVIN

Dobavitelj po svojem najboljšem znanju in prepričanju zagotavlja, da surovine, uporabljene pri proizvodnji njegovih izdelkov (tantal, kositer, volfram, zlato itd.), ne bodo neposredno ali posredno sredstvo za financiranje terorističnih skupin ali podporo le-teh. Za to skrbi s preventivnimi ukrepi oz. ustrezno dokumentacijo glede izvora materialov, ki jo na zahtevo ELRADA tudi razkrije.

5. SKLADNOST S KODEKSOM ETIKE

5.1 AUDIT ZA PREVERJANJE SKLADNOSTI

ELRAD si pridržuje pravico, da izvede preverjanje dobaviteljeve skladnosti s kodeksom etike in od svojih poslovnih partnerjev pričakuje aktivno podporo pri morebitnem zahtevanem auditu. Poslovni partner bo predhodno kontaktiran za dogovor o obsegu, času in lokaciji audita.

5.2 KOREKTIVNI UKREPI

Z zaznanimi kršitvami je treba nemudoma prenehati, še posebej s kršitvami človekovih pravic in kršitvami glede okoljskih zavez. V primeru, da to v doglednem času ne bo mogoče, bo poslovni partner nemudoma pripravil in izvedel ukrepe s točno določenim terminskim načrtom za ustavitev ali zmanjšanje takšnih kršitev. Vse izvedene ukrepe je treba dokumentirati in preveriti njihovo učinkovitost. Poslovni partner mora nemudoma obvesti ELRAD o vseh večjih kršitvah in sprejetih ukrepih za rešitev le-teh.

5.3 POSLEDICE KRŠITEV

Vsaka kršitev obveznosti, opisanih v tem kodeksu etike, lahko vodi do prekinitve poslovnega odnosa med podjetjem ELRAD in poslovnim partnerjem. Poslovni partner mora v razumnem roku obvestiti ELRAD o internih korporativnih ukrepih, sprejetih za preprečitev prihodnji kršitev.

V primeru, da poslovni partner ne izpolni teh obveznosti ali ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov v doglednem roku ali če je kršitev kodeksa etike tako huda, da ni mogoče razumno pričakovati, da bo ELRAD nadaljeval poslovni odnos, si ELRAD pridržuje pravico prekiniti poslovno razmerje in razveljaviti vse povezane pogodbe ali sporazume.

